

Taxa och avgifter för äldreomsorg i Täby kommun

Beslutat av: kommunfullmäktige

[Beslutat datum]

Diariennr. ALN 2024/189-04

Innehåll

1. Inledning	3
2. Sammanställning av avgifter inom äldreomsorgens ansvarsområde	3
3. Omsorgsavgift	4
3.1. Hemtjänst	5
3.2. Särskilt boende	5
3.3. Korttidsboende	5
3.4. Dagverksamhet	6
3.5. Insatser undantagna från omsorgsavgift.....	6
3.6. Högkostnadsskydd vid omsorgsavgift.....	6
4. Avgift för välfärdsteknik	6
4.1. Högkostnadsskydd vid omsorgsavgift.....	7
4.2. Avgifter för borttappad/ej återlämnad utrustning	7
5. Boendeavgift.....	8
5.1. Högkostnadsskydd vid boendeavgift.....	8
6. Beräkning av omsorgsavgift, avgift för välfärdsteknik och boendeavgift enligt SoL.....	8
6.1. Minimibelopp	9
6.1.1. Reducering av minimibelopp i särskilt boende.....	9
7. Måltidsavgift	9
7.1. Undantag från måltidsavgift	10
7.2. Högkostnadsskydd vid måltidsavgift	10
8. Avgift vid köp av insats i extern regi.....	10
9. Beslut och överklagande	11
10. Avgifter för 2025	11

1. Inledning

En kommun får med stöd av 2 kap 5-6 §§ kommunallagen (2017:725), KL, ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som den tillhandahåller. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnad.

I offentligrättslig mening är en avgift en ekonomisk ersättning (betalning) som en kommun tar ut för tjänster eller nyttigheter av allmännyttig karaktär som huvudsakligen tillhandahålls kommunens egna medlemmar som kollektiv. En avgift utgår ofta från en på förhand bestämd taxa. Taxebeslutet fungerar som en norm som bestämmer avgiften i varje enskilt fall.

Det är kommunfullmäktige som enligt 5 kap 1 § p. 2, KL, fattar beslut om viktiga ekonomiska frågor av principiell beskaffenhet. Taxor för tjänster och nyttigheter som kommunen tillhandahåller till enskilda är ett sådant principiellt dokument som fastställs av kommunfullmäktige. Avgifterna som baseras på taxan fastställs årligen av kommunfullmäktige.

För tjänster som kommunen är skyldig att tillhandahålla, till exempel socialtjänst, får kommunen endast ta ut avgifter om det finns särskilt föreskrivet. Inom äldrenämndens ansvarsområde regleras kommunens avgiftsuttag bland annat i 8 kap 1-9 §§ socialtjänstlagen (2001:453) SoL.

2. Sammanställning av avgifter inom äldreomsorgens ansvarsområde

Socialtjänstlagens 8 kap. reglerar vilken avgift kommunen får ta ut inom området. I tabellen nedan redovisas en sammanställning av de avgifter som enligt kommunfullmäktigas taxa kan tas ut inom äldreomsorgens ansvarsområde i Täby kommun.

Begreppet omsorgsavgift hänvisar till den maxtaxa som tas ut enligt 8 kap 5 § p. 1 SoL. Vid hemtjänstinsatser och välfärdsteknik i ordinärt boende är omsorgsavgiften uppdelad, vilket framkommer i kap. 3.

Avgiftstyp	Lagrum, avgiftsuttag	Debiteras för insatser	Kan inkomst-prövas
Omsorgsavgift	8 kap 5 § p. 1 SoL	Hemtjänst, dagverksamhet, särskilt boende, korttidsboende	Ja
Boendeavgift	8 kap 5 § p. 2 SoL	Särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen.	Ja
Avgift för välfärdsteknik	8 kap 5 § p. 1 SoL	Välfärdsteknik, tex trygghetslarm.	Ja
Måltidsavgift 65 år och äldre	8 kap 2 § SoL	Särskilt boende, korttidsboende, särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen.	Nej
Borttappad/ej återlämnad välfärdsteknik	8 kap 2 § SoL		Nej

Tabell 1 Sammanställning av avgifter

3. Omsorgsavgift

Omsorgsavgift debiteras för omsorg och service. Omsorgsavgiften ryms inom maxtaxan, 8 kap. 5 § p. 1 SoL och baseras på aktuellt prisbasbelopp. I de insatstyper som omfattas av det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret ingår hälso- och sjukvårdsinsatser i omsorgsavgiften.

Omsorgsavgift debiteras för insatserna:

- Ordinärt boende
- Särskilt boende
- Korttidsboende
- Dagverksamhet

3.1. Hemtjänst

Omsorgsavgiften för hemtjänst i ordinärt boende är uppdelad i avgift för omvårdnad och avgift för service, se tabell 2. Avgiften per insats läggs samman upp till nivån för det så kallade högkostnadsskyddet, ”maxtaxan”, se 3.6. För serviceinsatserna utgår avgift per hushåll.

Insattstyp	Beräkningsgrund
Omvårdnad, per månad	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p.1 SoL*0,50.
Omvårdnad, enstaka insats, per tillfälle upp till maxtaxan för omvårdnad hemtjänst.	Schablon baserad på genomsnittskostnad för enstaka insatser.
Service, städning (per hushåll och månad)	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p.1 SoL*0,20.
Service tvätt (per hushåll och månad)	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p.1 SoL*0,20.
Service inköp (per hushåll och månad)	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p.1 SoL*0,20.

Tabell 2 Hemtjänst

3.2. Särskilt boende

I särskilt boende debiteras omsorgsavgift motsvarande maxtaxa enligt 8 kap. 5 § p. 1 SoL per månad. Utöver detta debiteras måltidsavgift.

Insattstyp	Beräkningsgrund
Särskilt boende	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p. 1 SoL*1

Tabell 3 Särskilt boende

3.3. Korttidsboende

I korttidsboende debiteras omsorgsavgift per dygn motsvarande 1/30 av maxtaxan. Summan avrundas nedåt till närmaste heltal. Utöver detta debiteras måltidsavgift.

Insattstyp	Beräkningsgrund

Korttidsboende, per dag	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p. 1 SoL 1/30
-------------------------	--

Tabell 4 Korttidsboende

3.4. Dagverksamhet

I dagverksamhet debiteras omsorgsavgift per månad oavsett hur många dagar brukare deltar i dagverksamhet. Utöver detta fakturerar utföraren brukaren måltidsavgift utifrån egen prislista.

Insattstyp	Beräkningsgrund
Dagverksamhet, per månad	Maxtaxa enligt 8 kap 5 § p. 1 SoL*0,5

Tabell 5 Dagverksamhet

3.5. Insatser undantagna från omsorgsavgift

Följande insatser är undantagna från omsorgsavgift:

- Avlösning i hemmet enligt SoL
- Boendestöd enligt SoL med inriktning socialpsykiatri
- Ledsagning enligt SoL för synskadade och blinda
- Kontaktperson enligt SoL
- Trygghetslarm för personer över 80 år

3.6. Högkostnadsskydd vid omsorgsavgift

Den enskildes omsorgsavgift får inte överstiga högkostnadsskydd, ”maxtaxa”, som regleras i 8 kap. 5 § punkt 1 SoL. Högkostnadsskyddet beräknas som en procentandel av aktuellt prisbasbelopp.

4. Avgift för välfärdsteknik

Med välfärdsteknik menas bland annat trygghetslarm, GPS-larm och kameratillsyn. Det kan också avse teknik som främjar individens självständighet.

Avgift för biståndsbedömd välfärdsteknik tas ut med ett fast belopp per månad, oavsett antalet insatser/funktioner som har beviljats.

Avgift för biståndsbedömd välfärdsteknik i ordinärt boende debiteras så länge någon form av välfärdsteknik är installerad i hemmet och fram till och med den månad då insatsen avslutas. Avgiften ingår i maxtaxan.

Personer 80 år och äldre omfattas inte av avgiften för välfärdsteknik.

Avgift	Beräkningsgrund
Välfärdsteknik (personer <79 år), per månad	Maxtaxa enligt 8 kap. 5 § SoL p 1*0,14

Tabell 6 Avgift för välfärdsteknik

4.1. Högkostnadsskydd vid omsorgsavgift

Den enskildes omsorgsavgift får inte överstiga högkostnadsskydd, ”maxtaxa”, som regleras i 8 kap. 5 § punkt 1 SoL. Högkostnadsskyddet beräknas som en procentandel av aktuellt prisbasbelopp.

4.2. Avgifter för borttappad/ej återlämnad utrustning

För teknik som tappas bort/ej återlämnas till kommunen debiteras en engångsavgift enligt 8 kap 2 § punkt 7 SoL. Avgiften får inte överstiga kommunens självkostnad och är kopplad till kommunens avtal om välfärdsteknik. Dessa avgifter ingår inte i maxtaxan.

Avgift	Beräkningsgrund
Borttappad larmknapp	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen
Ej återlämnat trygghetslarm (dosa)	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen
Ej återlämnat digitalt lås	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen

Ej återlämnad nyckelgömma (monteras hos brukare som inte kan ha digitalt lås på sin dörr)	Enligt kommunens självkostnad, fastställs årligen
---	--

Tabell 7 Avgifter för borttappad/ej återlämnad utrustning

5. Boendeavgift

Boendeavgift debiteras i första hand särskilt boende enligt 5 kap. 5 § SoL och bostad med särskild service enligt 5 kap. 7 § SoL som inte omfattas av 12 kap. jordabalken (hyreslagen). Boendeavgiften debiteras med stöd av 8 kap. 5 § p 2 SoL som en procentandel av prisbasbeloppet.

Insattstyp	Beräkningsgrund
Boendeavgift, per månad	Maxtaxa enligt 8 kap. 5 § p 2 SoL

Tabell 8 Boendeavgift

5.1. Högkostnadsskydd vid boendeavgift

Den enskildes boendeavgift får inte överstiga högkostnadsskydd, ”maxtaxa”, som regleras i 8 kap. 5 § punkt 2 SoL. Högkostnadsskyddet beräknas som en procentandel av aktuellt prisbasbelopp.

6. Beräkning av omsorgsavgift, avgift för välfärdsteknik och boendeavgift enligt SoL

Enligt 8 kap. 6 § SoL får avgifterna enligt 8 kap. 5 § SoL inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp).

Förbehållsbeloppet beräknas på följande sätt:

Från den enskildes nettoinkomst dras boendekostnad samt minimibelopp (se nedan). Den summa som då återstår utgör den enskildes avgiftsutrymme. Inom detta utrymme kan kommunen debitera omsorgs- eller boendeavgift. Avgiften fastställs i varje enskilt fall, saknas avgiftsutrymme debiteras den enskilde ingen avgift.

6.1. Minimibelopp

Det generella minimibeloppet regleras i 8 kap. 7 § SoL och anges som en procentandel av prisbasbeloppet. Minimibeloppet ska täcka vissa kostnadsposter så som exempelvis livsmedel, kläder, skor, hygienartiklar och hushållsel. Konsumentverkets årliga beräkningar av referensvärden för levnadskostnader ligger till grund för vilka kostnadsposter som minimibeloppet ska täcka. Socialstyrelsen publicerar i samband med varje årsskifte ett meddelandeblad där aktuella beräkningsgrunder presenteras.

Minimibeloppets storlek påverkas av om den enskilde är över 65 år samt sammanboende eller ensamstående. Enligt 8 kap. 8 § SoL kan minimibeloppet såväl höjas som reduceras under vissa omständigheter, detta regleras i äldrenämndens tillämpningsanvisningar.

6.1.1. Reducering av minimibelopp i särskilt boende

I särskilt boende tillhandahålls viss utrustning generellt utan kostnad för den enskilde. Minimibeloppet kan då reduceras.

Vissa kostnadsposter som ingår i den reducering som ska göras samt nivån på reducering (uttryckt i procentandelar av nationellt minimibelopp) fastställs årligen i samband med att avgifter fastställs av kommunfullmäktige för kommande år.

7. Måltidsavgift

Måltidsavgift debiteras vid följande insatser:

- Kan debiteras särskilt boende enligt 5 kap. 5 § SoL
- Kan debiteras korttidsboende enligt 5 kap. 5 § SoL

Måltidsavgiften är beräknad på ett genomsnitt av Konsumentverkets beräknande kostnader för livsmedel när samtliga måltider intas i hemmet för åldersgruppen 61 år och äldre samt ett tillägg i form av en schablon för kostnader för tillagning och transport baserade på tidigare beslut om taxor och avgifter.

Måltidsavgiften beräknas som en andel av prisbasbeloppet och kan fördelas per månad, dygn eller måltid enligt följande:

Måltidsavgift vuxna 65 år och äldre		Beräkningsgrund
Per månad		$1/12$ av $0,88 \cdot \text{prisbasbeloppet}$
Per dygn		$1/12$ av $0,88 \cdot \text{prisbasbeloppet} / 30$
Per måltid	Frukost	$1/12$ av $0,88 \cdot \text{prisbasbeloppet} / 30 \cdot 0,20$
	Lunch	$1/12$ av $0,88 \cdot \text{prisbasbeloppet} / 30 \cdot 0,40$
	Mellanmål	$1/12$ av $0,88 \cdot \text{prisbasbeloppet} / 30 \cdot 0,10$
	Middag	$1/12$ av $0,88 \cdot \text{prisbasbeloppet} / 30 \cdot 0,30$

Tabell 9 Måltidsavgift vuxna 65 år och äldre

7.1. Undantag från måltidsavgift

Undantag från måltidsavgift kan göras i de fall den enskilde vid mer tillfälliga insatser, exempelvis korttidsboende, får näringslösning via sond. I dagverksamhet fakturerar utföraren brukaren måltidsavgift utifrån egen prislista.

7.2. Högkostnadsskydd vid måltidsavgift

Något högkostnadsskydd gäller inte för måltidsavgiften. Den enskilde kan däremot få ett individuellt tillägg på minimibeloppet för fördyrade omkostnader, detta regleras i 8 kap. 8 § SoL och hanteras med stöd av aktuella tillämpningsanvisningar.

8. Avgift vid köp av insats i extern regi

Vid köp av avgiftsbelagd insats i annan kommun eller verksamhet som drivs i enskild regi debiteras avgifter enligt de bestämmelser som fastställs i Täby kommuns taxa för avgifter inom äldreomsorgen.

9. Beslut och överklagande

Beslut om avgiftsunderlag, förbehållsbelopp, omsorgsavgift och boendeavgift kan med stöd av 16 kap. 3 § SoL överklagas av den enskilde med förvaltningsbesvär.

10. Avgifter för 2025

ÄLN	Frekvens	Belopp 2025 (kr)
Maxtaxa	per månad	2 642
Omsorg		
- abonnemang	per månad	1 321
- enstaka insats	per insats	169
Service		
- städning abonnemang (per hushåll)	per månad	528
- tvätt abonnemang (per hushåll)	per månad	528
- skaffa förnödenheter och handla (per hushåll)	per månad	528
Avgift för välfärdsteknik		
- välfärdsteknik	per månad	370
- borttappad larmknapp	per styck	375
- ej återlämnat trygghetslarm	per styck	1 350
- ej återlämnat digitalt lås	per styck	2 200
Avgift för korttidsboende - omsorg och service	per dygn	87
Avgift för särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen		
- boendeavgift	per månad	2 714
Måltidsavgifter		
fr.o.m. 65 år	per månad	4 312
	per dygn	144
	per frukost	29
	per lunch	57

ÄLN	Frekvens	Belopp 2025 (kr)
	per mellanmål	14
	per middag	43

Tabell 10 Avgifter